

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVII.

V Celovcu, 10. septembra 1898.

Štev. 25.

Rokitansky — Ferk — „Bauernbund“.

Čuden naslov, kaj ne? Res čuden, kakor ljudje, katere imenuje! Mnogokrat že smo opozarjali naše bralce na lažnjivo in hinavsko početje naših nasprotnikov, ki nosijo na jeziku sladke med, lepe obljube, zapeljive besede, v djanju svojem pa hud strup! Sveta jeza zgrabi človeka, ko gleda in opazuje, kako taki brezvestni ljudje go-ljufajo zlasti našega kmeta za najdražje njegove svetinje in kako ga zapeljujejo. Hočete dokazov? Le preveč jih je!

Kaj je namen nasprotnemu „Lisjaku“ — „Kmetškemu Listu“? V vsaki številki z že stokrat ovrženimi lažmi, s katerimi se v nemških listih niti na dan ne upajo več, bega in goljufa slovensko ljudstvo. Da bi preklical kako laž, to od tega — poštenjaka zaman pričakuješ.

„Kmetški List“ se je porodil v „bauernbundu“. Kakoršen sin, takšen oče! Ne moremo se torej čuditi, da tudi ta trosi kmetom samo pesek v oči! Dokazali smo to že nešteto krat, dokažemo tudi sedaj!

Zadnja „Bauernzeitung“ naznanja, da bode dne 8. t. m. „bauerntag“ pri Wieserju v Škofji vasi in da bodeta tam govorila: „Herr Baron Karl Rokitansky“ t. j. „gospod baron Karol Rokitansky“ in „Se. Hochwürden Herr Pfarrer Ferk“, t. j. „častiti gospod župnik Ferk“.

Aj, aj, — gotovo marsikateri bralec zmaja z glavo: od kedaj pa „fajmoštri“ nastopajo kot govorniki na „bauernbundarskih“ shodih? Le potpi, vse ti bo jasno!

Kdor je prebiral „Bauernzeitung“-o in druge take liste, ali kdor je poslušal tiste „Herrenbauern“, gospodske kmete, katerim je kmetijstvo navadno deveta briga, govoriti na shodih, vé, kako ti ljudje v jednomer tožijo in kričijo, da so propadu kmetškega stanú krivi le — zlahtniki, baroni itd. in pa — „črni“, t. j. duhovniki. Ali glejte, ravno isti ljudje sedaj kličejo na svoje shode barona in „duhovnika“, da naj ta dva kmetom pokažeta pravo pot. Zakaj to? Kam pes taco moli? Odgovor: Ker mečejo kmetom pesek v oči.

„Bauernzeitung“ ni bilo dosti, da je samo naznanila oni shod, marveč napisala je še z ve-

likimi črkami dolg članek, da svoje privržence vabi na shod. Pesek v oči! Najprej hvalijo barona Rokitanskega, češ, da je on tako „iskren in požrtvovalen prijatelj“ kmetov. Kolikor mi vemo, je „zasluga“ tega človeka za kmeta edino ta, da zabavlja zoper katoliško cerkev, zoper duhovnike, katerim se je prej ponujal sam! Hotel je namreč na Štajerskem, kjer sedaj preobrača svoje politične kozle, najprej pristopiti h katoliško-konservativni stranki. Ker so ga pa voditelji te stranke hitro spoznavali in videli, da se nanj nikakor ni zanašati, in da mož išče le svoj dobiček, odklonili so ga. In g. baron je zato napovedal stranki boj in začel hoditi svoja pota. Ali kmetom v korist, ali z voljo, jim pomagati? Ne!

Pred nami leži list „Bauernwille“ št. 1. leta 1897. Ta list ni „klerikalen“ ali sploh nam naklonjen, in kako sodi o Rokitanskemu? Tako, da njegovih besed niti ne moremo postavljati sem, ker nočemo s tiskovno postavo priti navskriž. Tam pravijo, da je ta mož sin gledališnih igralcev in da sam le kot gledališni igralec nastopa pred kmeti! — Ta isti Rokitansky je lani govoril v Št. Jakobu pri Paukerju. Kaj, to smo ob svojem času poročali! Tam je duhovnike imenoval „eine schwarze Horde“. In sedaj, čez leto dnij, isti baron pride z duhovnikom osrečevati naše „bauernbundarje“. Ali so se naenkrat spreobrnil duhovniki, katere je še pred letom tako zmerjal, ali je drugačen postal on? Niti eno, niti drugo! Duhovniki niso drugačni, tudi zlahtni baron je še stari — igralec, a posrečilo se mu je najti nesrečnega, izgubljenega duhovnika, katerega sedaj kakor kak čudež kaže na svojih shodih.

„Bauernzeitung“ se tega zelo veseli. Ona, ki ima navadno za duhovnike, ki so zvesti svoje mu poklicu in obljubi, le psovke in grde besede, za tega izgubljenega duhovnika, ki je pozabil na svojo prisego, nima dosti lepih naslovov. Njega sedaj proslavlja in pravi svojim ljudem, da bodo iz ust „duhovnika“ mogli slišati, da „bund ni nasproten veri, ker drugače bi ne mogel biti duhovnik v tej zvezi in na strani takih kmetških voditeljev“.

Le počasi, stara tetka, ki žreš iz lutrovskih jaslic! Ali ne veš, da je med 12 apostoli bil jeden — Judež, da je mnogo katoličanov in tudi duhovnikov, zaslepljenih, zapustilo katoliško cerkev in zašlo na kriva pota? In če sama ne veš, naj

ti pa pové tvoj krušni oče, luteranec Berčingar, da je Martin Luter, ki je začel krivo, lutrovsko vero, prej bil katoliški menih, duhovnik. In tako so našli tudi „bauernbundarji“ svojega — duhovnika Ferk-a! Ta pa ni „župnik“, kakor se lažejo, marveč — pobegli frančiškan, ki je zapustil svoj red, pozabil svojih obljub! Ta „župnik“ Ferk niti maševati ne sme, ker mu je od cerkvene oblasti prepovedano! On je rojen Slovenec — Bogu bodi potoženo. In človeka, ki je nezvest svojemu rodu, svojemu stanu, svoji obljubi, takega poberejo „bauernbundarji“ in ga Vam, kmetje, nastavljajo za limanice! Ali jih ne spoznate, ali ne vidite peska, katerega Vam hočejo nametati v oči?

Eno veste: nauki, katere Vam razkladajo taki ljudje, niso dobri, ne za Vas koristni, veste pa tudi, da se je treba takih ljudi izogibati!

Dopisi prijateljev.

Iz Velikovca. (Slovenci, poslužujmo se svojih pravic!) Kolikokrat Slovenci tožimo, da ne pridemo do svojih narodnih pravic. Res je sicer, da so tega večinoma krive naše žalostne državne razmere, ali vendar mnogo mi Slovenci sami zakrivimo s svojo popustljivostjo, ker se ne poslužujemo svojih po postavi nam zagotovljenih pravic. Ko pride slovenska stranka v uradnice našega okrajnega glavarstva ali okrajnih sodnij, tedaj sicer v materinem jeziku svoje pritožbe pove in se zagovarja, ali dotični uradnik vendar le nemški zapisnik napravi. Tukaj je treba, da odločno zahtevamo slovenskih zapisnikov. Uradniki imajo od ministerstva ukaz, da morajo s slovenskimi strankami slovenske zapisnike napraviti. Slovenske vknjižbe v zemljiške knjige so pri nas na Koroškem redke, tako da, mislim, še vseh deset prstov obeh rok ne potrebujemo, ako hočemo jih sešteti. Tudi tega smo zopet le mi sami krivi. Zakaj svoje odvetnike in notarje na Slovenskem, ki se morajo pri višjih oblastnijah z zmoglostjo slovensčine izkazati in imajo tudi dvojezične uradne pečate, moramo itako plačevati, ali uradujejo nemško ali slovensko, tedaj zahtevajmo za svoj denar, da tudi našim narodnim zahtevam ustrezajo. Kar pa naše občine zadene, imamo v podjanski dolini lepo število občin, ki so v slovenskih rokah, in vendar le dve občini, namreč Bistriška in Globas-

Podlistek.

Spomini na zlato Prago.

(Spisal J. R.)

(Dalje.)

Za nas znamenit je bil pri sprejemu v mestni hiši govor gosp. župnika Fran Ekerta pri Mariji Snežni v Pragi, ki je nas v lepi slovensčini ogovoril tako-le:

„Slavna gospóda! Bratje Slovenci!

Od nekdanj velikega národa vašega, čegar jezik se je razlegal v davnih dobah od Donave do Adrije, od virov dravskih globoko doli v Panonijo, vam je bilo po stoletja trajajočih napadih in viharjih odtrgano toliko, da je ostal do naših dnij samo otočič v sredi tujega morja. Pa tudi na ta zeleni otočič se zaganjajo neprestano sovražni valovi in skušajo, da bi ga, če mogoče, pokopali popolnoma. Ali hvala Bogu, ta vaš otočič ima že pazljivih, požrtvovalnih in krepkih braniteljev. Pa odkod, kje so zajemali buditelji vašega, stoletja in stoletja teptanega, sistematično tlačene národa poguma in sile, da so se postavili v bran daljšim napadom grabežljivih sosedov, ki so ga skušali pripraviti ob njegovo národnost? Kje so se napajali s sladkim upom, da bo národ slovenski, kolikor ga je še ostalo, rešen, da se mu bliža lepša prihodnost?!

Gospóda, bil je to pred vsem studenec, iz katerega so se napajali oče Palacky in drugi buditelji naši; bila je to misel, da Slovenci niso na svetu osamelí, ampak, da so člen velikega národa slovanskega, o katerem je pravil sam Herder, da prihodnost je njegova; bila je to zavest slovanska, ki je lapidarno označena na spomeniku vašega pesnika na rajskem Bledu: »Največ sveta otrokom sliši Slave!«

Ta zavest je bodrila buditelje vaše in vspodbujala vas vse k težkemu pa plódnemu delu za národov blagor; jedino ta zavest in blagodarno delo je storilo, da je vaš národ, o katerem je mislil sovražnik, da je že mrtev, vstal iz otrpnenosti svoje, da kaže znamenje novega, čilega, nadepolnega življenja.

Spoštovanjem se oziramo mi Čehi na vas, in gledamo, kakim naporom se bojujete proti lakomnemu sosedu ob Dravi, Soči in Adriji, kako delujete na književnem in šolskem polju, kako se trudite, da povzdignete svoje ljudstvo v kulturnem, socialnem in političnem oziru, kako si prizadevate, da rešite národno posebnost. Dobro vemo, da vas vse prešinja zavednost slovanska v najvzornejšem smislu, kakor si je to mislil oče Palacky. Z hvaležnostjo in ponosom priznavamo, da poleg najbližnjih slovanskih sosedov svojih, bratov Hrvatov, o vsaki prilóžnosti dajete obilo dokazov svoje goreče ljubezni do nas Čehov. Kadar-koli obhaja národ češki svoje slavnosti, ste vi vedno naši mili gosti, dasi je zelo daleč iz Ljubljane do Vltave.

Tudi mi Čehi vam kažemo pravo vzajemno ljubezen slovansko; povrnili smo vam že nekolikrat vaše prihode v zlato Prago s potovanjem v krasno vašo domovino, in poslanci češki so na Dunaju z vašimi kakor jeden mož na političnem bojišču za pravo národa vašega.

Tako je naša češko-slovanska vzajemnost utrjena čvrsto, da je ne more omajati ali celo uničiti nobena zemeljska moč. Naj iz te iskrene zveze z nami in ostalimi brati Slovani vaš národ zajema tolažila in sile k nadaljnemu národnemu delovanju; naj cvete in rodi obilo sadu naša vzajemnost slovanska! Živeli, bratje Slovenci! »Največ sveta otrokom sliši Slave!«

V razstavi.

Popoldne podali smo se vsi v razstavo, katero so priredili letos češki arhitekti in inženirji in katero so bili otvorili nekolik dni poprej. Kdor je videl dunajsko jubilejno razstavo in to razstavo, čuditi se mora, koliko je češki národ v stvarnem delu prekobil Nemce. Le prehitro minule so nam

ure, ko smo korakali od ene stvari do druge ter občudovali mnoge predmete, ki nam lepo kažejo napredek češkega národa, ki se po marljivem delu svojih sinov povzdiguje vedno bolj in kaže, da nikakor ni „minderwerthig“, da nikakor ne zaostaja za Nemci! Posebno smo občudovali velike stroje in druga dela, ki nam kažejo nadarjenost čeških inženirjev in stavbenikov (arhitektov). Posebno velik vtis je na vse napravila tudi velikanska slika, ki kaže, kakor v naravi, boj pri Lipanij, ta žalostni trenotek nejednosti slovanske. Gostom na čast priredili so češki arhitekti in inženirji v Percoldovi restavraciji bogat banket. Tu so se zopet odkrivala slovanska srca. Pozdravljal je goste predsednik razstavnega odbora, cesarski svetovalec R. Jahn. Imenom Slovencev je govoril dr. Bleiweis. Svetovnoznaní potovalec in naravoslovec Vraz je očaral vse s svojim pesniškim domoljubnim govorom. Po banketu je mnogo gostov šlo v národno gledališče, kjer se je igralo po eno češko, poljsko, rusko in slovensko jednodejanko. Slovenska drama je Funtkova „Za hčer“, katero so splošno hvalili.

Dan Slovencev.

Torek, 21. rožnik, bil je, tako je prav omenil neki list, v slavnih dneh zlate Prage dan Slovencev. Zjutraj smo se peljali slovenski gostje k županu praškemu. Pridružili so se nam tudi slovenski dijaki v Pragi, katerih je prav lepo število. Župan ljubljanski g. Ivan Hribar je nagovoril s toplimi besedami župana Podlipnega in zahvalil se mu za veliko slovansko gostoljubnost. Slovenci prinašajo v mal izraz svojega spoštovanja do ve-

niška slovensko uradujete. Rad priznam, da v mnogo občinah zdaj že slovensko uradovanje vpejljati, zadene na velike ovire, ker njih župani, oziroma tajniki, vsled naših slabih šolskih razmer, niso zmožni pravilne slovenščine. Vendar poznam tudi nekatere majhne občine, kjer bi se najdle pripravne osebe za slovensko uradovanje. Treba je samo začeti. Tedaj na delo! Ako bo precejšnje število občin slovensko uradovalo, potem bodo morali ob enem tudi izginiti iz uradov na Slovenskem vsi Sloveščine nezmožni uradniki, ki so navadno ob enem tudi naši narodni nasprotniki. Ker govorim že o občinah, naj mi bo dovoljeno še to-le omeniti. Občine vsakega okrajnega glavarstva imajo tudi pravico tri člane voliti v okrajni šolski svet. Od vseh 31 občin velikovškega okraja pa je 12 zanesljivo v slovenskih rokah, treba je tedaj samo še 4 občine nemškutarjem izpuliti, kar pa ni tako težavno, in potem izvolimo lahko tri našince v okrajni šolski svet, ki obravnava v naših šolskih razmerah. Koliko več vpliva bi tedaj mi imeli na narodni razvoj našega šolstva! Po naši malomarnosti pa sedijo v našem okrajnem šolskem svetu večinoma naši nasprotniki. To naj naši rodoljubi prevdarijo in se bolj potrudijo pri občinskih volitvah, da zmaga slovenska stvar. „Vigilantibus jura“ — čuječim pravice!

Iz podjunske doline. (Enakopravnost, kje si?) V našem okrajnem glavarstvu velikovškem imamo mi Slovenci ogromno večino, in vendar, kako slabo se izvršuje enakopravnost pri naših davčnih uradih. V Pliberku sta davkar Huber kakor tudi kontrolor Hössl trda Nemca, le neki praktikant zna slovensko. V velikovski davkariji izmed uradnikov samo davkar Rak zna slovenski, ostali uradniki so sami Nemci. Bil je sicer pred kratkem v velikovski davkariji še drugi slovenski uradnik, pristav Mlečnik. Ali ko je bil ta v Celovcu prestavljen, prišel je kot njegov naslednik iz Volsberga v Velikovec Nemeč, oficijal Knötnner. Na davčnem oddelku pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Velikovcu je bil dozda edini slovenščine zmožni uradnik pristav Žvan. Ko je bil slednji za kontrolorja povišan, postavili so ga v Vogliče (Winklern) v nemški melški dolini. Tako tedaj zdaj pri davčnem nadzorništvu v Velikovcu, kjer se napovedujejo direktni davki, in vkljub temu, da naše slovenske posojilnice in dve občini c. kr. okrajnemu glavarstvu slovensko dopisujejo, ni nobenega slovenščine zmožnega uradnika. To so vendar velike krivice! Prosimo tedaj svojega g. državnega poslanca, da ove neznosne razmere pri naših davčnih uradih na merodajnem mestu pojasni, da se vendar enkrat odpravijo.

Iz Št. Urha na št.-janski gori. (Kam jadro drama? — Letina.) V nedeljo dné 21. avgusta sešlo se je tukaj nekaj sosedov v krčmi. Pogovarjali so se o različnih rečeh, ter tudi eden drugega, kakor je že navada, malo podražili. Postali so malo vroče krvi, se pa zopet pomirili in se v dobri volji ločili. Nikdo bi si ne bil mislil, da bode imel ta pogovor slabe nasledke. Toda zgodilo se je, kar ni bilo pričakovati. Sosedje se ločijo. Eni se podajo proti domu, dva še malo posedita, potem se pa tudi vzdigneta in jo kreneta za drugimi proti domu. Bilo je že precej temno. Pomenkujoč se

likega Palackega srebern venec, kateri naj se shrani v mestnem muzeju ter položi na Palackijev spomenik ob njegovem odkritju.

Župan Podlipny je s primernim odgovorom sprejel krasni srebrni venec, katerega svileni trobojni trakovi nosijo napis: „Velikemu Palackemu deželno stolno mesto Ljubljana dné 19. junija 1898“. Nato se je z le njemu lastno ljubeznivostjo razgovarjal s posameznimi navzočih.

Iz mestne hiše podali smo se na Hradčane, da si tam ogledamo veliko stolno cerkev sv. Vida in kraljev grad. Hradčane leže nad mestom, katero leži lepo razprostrto pod teboj, da si lahko ogleduješ posamezne dele njegove. Vodil nas je ter nam jasno tolmačil razne stvari prej imenovani č. g. župnik Fr. Ekert.

Stolna cerkev sv. Vida postavljena je v sedanjem obsegu od cesarja Karola IV. (1344). Zidali so jo razni mojstri slavnega spomina, a doslej še ni dozidana, ker jo zaradi bojnih nemirov husitskih vojsk in drugih zadržkov niso mogli dodelati. Velika zvonika sta sedaj malone že čisto dogotovljena, a ko bo delo enkrat dovršeno, bode novi božji hram jeden najlepših in največjih v vsej državi in poseben kras praškega mesta. Zanimiva je zgodovina stavbe te cerkve, ki je dosti trpela po raznih neizgodah. Večkrat so tú pustošili in odvažali mnoge dragocenosti sovražniki, pa tudi požari niso hramu prizanašali. Da ni popolnoma razpadel, poskrbela je cesarica Marija Terezija, a sedaj skrbi posebno društvo, da se zidanje stolne cerkve marljivo nadaljuje. Dodelana bode dolga 160 metrov in ravno tako visok bode veliki zvonik. Znamenit je veliki zvon iz leta 1549., ki tehtja 14.120 kil.

(Konec sledi.)

in nič hudega sluteč stopata po gorski poti proti domu. Prej odšli sosedje pa njiu čakajo v gozdu in ju napadejo. Eden ubeži, drugega pa potolčejo na tla in ga hudo ranijo. Drugo jutro so ga še-le našli ljudje ležečega v krvi; ni bil za spoznati. Starim korenjakom postale so pri njegovem pogledu oči rosne. Še v petek, čeravno je med tednom parkrat deževalo, mogla se je kri videti na kraju, kjer so ga pobili na tla. Mogoče da še okreva. Daleč smo res že prišli danes. Sosed pred sosedom ni več varen. In kaj je vzrok sličnih prikaznij? Pomanjkanje vere in krščanskega življenja. To se tukaj jasno vidi. Tisti, ki so tako lopovsko napadli svojega sosedo, se za vse bolj brigajo, kakor pa za vero in krščansko življenje. Kakšno srce imajo ti ljudje, izvidi se iz tega, da so po dovršenem slavnem činu domu gredé se oglašili pri nekeji hiši, kazali tam krvave roke rekoč: „Heute hab'n wir g'fleischkrt“. Upamo, da dobijo za njih junaški čin zaslužen plačilo. — Letina bode pri nas dobra. Žito je lepo, tudi sadje dobro kaže in upamo, da bomo letos po dveh nerodovitnih letih zopet napravili nekaj mošta in tako prihranili marsikateri novec, katerega smo v teh dveh letih morali za žganje izdati. Dal Bog le lepega vremena.

Iz Črne. († Kočnik.) Dne 19. avgusta je Bog poklical iz tega sveta najbolj priljubljenega moža, enega najmlajših in najpremožnejših kmetov, Kočnika v Topli. Koliko straha in žalosti je povzročila tu smrt in brzozjavna poročila oni dan, vejo zapuščena žena s 4 otroci, mnogi sorodniki in prijatelji rajnega. Edina tolažba nam je, da je to storil Bog v svoji nerazumljivi previdnosti in da je rajni bil previden s sv. zakramenti. Pri pogrebu v pondeljek 22. avg. je bilo pet duhovnikov, domača dva, č. g. Pelnař iz Celovca, č. g. provizor iz Ovber in št.-jakovski gospod. Ljudstva je prišlo mnogo tudi iz sosednih far, pa tudi črnska gospoda se je udeležila. Kočnik je bil povsod priljubljen, vse ga je rado imelo, spoštovalo in žalovalo za njim. Č. g. Pelnař je kot prejšnji provizor črnski na grobu govoril rajnemu svojemu prijatelju v spomin. Človek je podoben cvetlici, je poudarjal, ki zjutraj raste, opoldne cveti in se zvečer posuši. Bil je rajni v cvetju let, v 33. letu; hitro je ocvetel in — umrl. Postavil ga je pri pogrebu zbranim znancem v izgled vernega in veri zvestega katoličana, vestnega gospodarja in zavednega domoljuba. Kočnik je bil v nedeljah, čeravno dve uri oddaljen, poletu in zimi, v dežju in snegu eden prvih v cerkvi počastit in molit svojega Boga; eden prvih je o veliki noči prejemal svete zakramente in tako poslom dajal lep izgled. Krivica mu je bila neznana reč. Vsakemu svoje! je rekel. — Kočnik je s tanko vestjo pazil na svoje podložne. Grdega življenja ni trpel, dobro vedoč, da kjer ni lepega življenja, ni blagoslova in milosti božje. Sicer pa je bil poslom kakor ljubezniv oče in prijatelj. Zato je tudi vsem težko po njem, kakor če bi zgubili dragega prijatelja. Kočnik je resnično ljubil svojo domovino in svoj narod ter jezik slovenski. Dasi je znal dobro nemško, se s tem ni ponašal, ampak ostal zaveden in pohleven Slovenec. Pa bil je pravičen vsem in prepričan mu je bil zopern. Lepe so njegove besede, ki jih je govoril v občinskem odboru: „Nikar ne prepirajmo se, saj smo vsi enaki: Črnjani, Avstrijci in katoličani!“ Kako je svoj materni jezik v resnici ljubil in za srečo svojih otrok skrbel, priča to, da je starejšega sina dal lani v Št. Rupert v slovensko šolo, kjer deček dobro napreduje. Kratko časa je bilo na svetu odločenega spoštovanemu možu, pa dosti je že skusil trpljenja. Dve leti je bolehal na srčni bolezni, čuteč v sebi kal zgodnje smrti. Zraven pa je njegovemu mehkeemu sreju hudo delo še to, da mu ljudje niso verjeli, ampak ga še dolžili, da ima le predobro življenje, njegove znotranje bolezni pa ni nihče poznal. V svojem dobrem sreju je odpustil vsem, ki so mu delali v tem krivico. H koncu se je pokazala vodenica, ki mu je v kratkem končala življenje. Končal je zgodaj, a njegovo mlado življenje ni bilo prazno lepih čednostij in ni šel brez dobrih del pred Sodnika. Če je bilo za cerkev česa treba, je bil Kočnik prvi pripravljen pomagati. Cerkev sv. Ane je daroval lani plašč za 120 gld. in še kratko pred smrtjo je dal pred farno cerkvijo popraviti križ. Čast njegovemu imenu. Njegova dela so šla za njim v večnost. Starim in mladim naj bodo v izgled čednosti mladega, značajnega moža, on pa naj srečno v večnem miru počiva!

Iz Ojstrice. (Nesreči.) Dne 17. avgusta je bila tukaj izkušnja šolarjev iz krščanskega nauka in pregledovanje cerkve. Kakor nenavadno ob delavnih, prišlo je precej vernega ljudstva k sv. mašam. Tudi kmet Paul Rapnik p. d. Poltnik, dosmrtni ud družbe sv. Mohorja in zvesti Slovenec, se je podal ta dan k sv. maši. Pa božja pota so nerazumljiva. Ko je prišel na pokopališče, zadel ga je najbrže kap in pri durih je padel v omedlevice in v eni uri je bil mrtev. Zdrav se je bil podal na pot — a na zadujo! Sam je prišel k svojemu grobu. — Minuli teden je bilo enkrat zopet

stanovitno lepo vreme in veselili smo se ljubega solnca. Pa naenkrat so se izza Košenjaka prikazali v nedeljo dné 21. avg. popoldne črni oblaki, ki niso kazali nič prijetnega. In tudi res; okoli četrte ure vtil se je dež, kakor bi bilo nebo odprto. Tudi toča je malo prišla. Vmes je pa bliskalo in strašno grmelo, in strašni blisk je švignil iz nebes črez hlev posestnika p. d. Lamprehta. V tistem trenutku je bila tudi cela streha v plamenu. Žalibog je bil doma samo posestnik. Ta je hitel iz hiše, da bi gasil; ko je pa videl ves hlev v plamenu, hitel je v hlev, da bi rešil vsaj živino. Našel je pa dva lepa vola že ubita od strele; katera sta tudi zgorela. Le eno kravo s teletom se mu je posrečilo rešiti. Nevarnost je bila velika, da bo pogorela tudi hiša, ker je veter močno vlekla na njo. K sreči se je veter obrnil in s pomočjo sosedov so hišo rešili. Posestnik ima vendar dosti škode, ker mu je razun volov, zgorelo seno in ozimna rž, in ker ni bil zavarovan. Da bi vendar ljudje hoteli vsaj zoper ogenj se zavarovati. Tisti denar se že lahko prihrani in je potem, ko pride nesreča vendar neka pomoč pri roki.

Iz Št. Jakoba v Rožu. (Petje. — Slovo. — Nabiranje malinov.) Pri nas v Št. Jakobu je čast. g. kaplan Fugger osnoval zbor slovenskih pevcev. Od novega leta sem poučuje petje, katerega se prav marljivo udeležuje dvanajstero mož. Čeravno raztrešeni daleč okolo po vseh vaseh velike fare, prihajajo pri vsakem vremenu k pouku. Zato pa tudi znajo izvrstno peti po sekiricu (notah), kar je tem bolj občudovanja vredno, ker razen dobrega glasu niso popred nobenega znanja v petju imeli. „Rožan“, so rekali, „je pevec rojen“. Ta stari pregovor vidiš tu v dejanju izpolnjen. Pojejo prav ubrano, glasovi so čisti in milodoneči, posebno tenorji, ter se smejo s svojim lepim petjem povsod pokazati. Naučili so se že mnogo pesmi iz Mohorjeve pesmarice. Petje razvedruje društvo, blaži srce, budi dobro voljo ter odganja žalost in otožnost, pa tudi sovraštvo, kajti prav pomenljivo in resnično pravi neka pesem: „Kjer grlica se glasi, tam sovraštva ni.“ Zato največja hvala gospodu kaplanu za toliki trud z iskreno prošnjo, naj nadaljuje svoje začeto delo z neutrudljivim prizadevanjem kakor doslej. — Žalibog da moram tudi nekaj za nas žalostnega poročati. Naš župnik vč. g. Andrej Aplen zapusti faro, kjer si je pridobil po svojih naukih, prijaznem, mirnem in postrežljivim ravnanju sreč vseh farmanov. Gotovo ni preveč, če trdim, da ni v fari človeka, ki bi ga ne bil rad imel. Zato pa se sliši po celem fari toževanje, da zgubimo takega dušnega pastirja. Pastiroval je pri nas celih najst let. Več let je moral sam oskrbovati veliko faro vkup z bližnjo podgorsko; učil je krščanski nauk v naši petrazredni šoli, pri tem pa še opravljal z največjo vestnostjo in natančnostjo tudi tajništvo pri naši posojilnici. Razun tega ima župnik v Št. Jakobu veliko gospodarstvo in mora vsaki dan ali lepo ali grdo, leto in zimo božjo službo obhajati v farnej cerkvi, ki stoji daleč od župnišča na visokem hribu. Mi torej zavidamo, ob enem pa iskreno čestitamo faranom v Železni Kaplji, kamor se naš g. župnik Andrej Aplen kasne jeseni na pastirovanje poda, za tako izvrstnega duhovnega pastirja. — Nekaj dni je od tega, kar je tukajšnji borštinar kneza Liechtensteina izginal stare siromaške ženke, ki so za Gorivcem nabirale maline. Mi dvomimo, ali je to potrebno in po mislih imenovanega presvitlega kneza. In tako ravnanje gotovo ni plemenito za dotične osebe, pa tudi za občinsko blagajnico je dobiček, če siromaki na ta način kaj zaslužijo, posebno pri nas blizo Vrbskega jezera, kjer se imenovan sad zamore primerno drago prodajati. Noben pameten in zveden strokovnjak ne more trditi, da se dela z nabiranjem malinov posebna škoda drevesnim rastlinam; omenjeno ravnanje more torej izvirati le iz sovraštva do naših ljudi.

Iz Dholice. (Požar.) Danes, to je dné 6. sept., je začelo v noči ob jedni uri v Hostičah v Knapovem skednju goreti. Hitro je bila Knapova hiša v ognju, pa tudi pri Kramarju in pri Köblnu je pogorelo. Nevarnost je bila velika za celo vas in potem tudi za Šmarten. Pa hvala Bogu, bilo je mirno, brez vetra, in naša požarna bramba je jako pridno delala. Razun štirih ovec od Knapa je vsa druga živina oteta. Kako je ogenj nastal, se ne vé. Revežem je vse imetje uničeno.

Iz Zgornjega Roža. (Nemški pozdrav.) Z veseljem smo brali v zadnjem „Miru“, da Slovenci v Junski dolini odločno postopajo proti razvadi šolskih otrok, ki pri srečanju gospode nemški pozdravljajo. Tudi šolarji iz sosedne Rožeške šole, iz Vrbe ter nekoliko tudi v Podgorjah se tako poučujejo. Če te sreča krdelec iz Rožeške šole domu gredočih otrok, ti navadno zadoni na ušesa na jeden glas: „kuten tak“. Pri temu pa otroci še raznovrstne nespodobnosti uganjajo. Šola sme in mora učiti otroke spodobnosti in da skazujejo čast starim ljudem. Da pa mora slovenski otrok nemški pozdravljati, to ukazovati nobena šola nima pravice.

Kaj bi rekli Nemci, če bi se kateremu učitelju zljubilo zaukazati, da morajo nemški otroci slovensko ali laško pozdravljati?! Ukaz, da mora slovenski otrok na Slovenskem nemški pozdravljati, ne stoji nikjer v šolskih postavah in jaz imam to grdo navado za nepostavno in mislim, da je sveta dolžnost slovenskih starišev, proti taki razvadi šolskih otrok odločno in pri vseh priložnostih strogo postopati. Vse jedno, ali je to učitelju ali „kulturo-nosec“, kakor se nekateri izmed njih sami ime-
nujejo, prav ali ne!

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Državni zbor je zopet sklican na dan 26. septembra. Sklican je na izrečno željo cesarjevo, ki hoče, da se reši nagodba z Ogersko po navadnem postavnem potu. Bode se li pa to posrečilo, je zelo dvomljivo. Mnoga posvetovanja med avstrijskimi in ogerskimi ministri namreč po poročilih listov niso dospela do ugodnih uspehov. Ogrji kajpak nočejo odnehati od sedanje za-nje tako ugodne nagodbe. Ali pride v državnem zboru sploh do kakega pravega dela, je sevé vprašanje, na katero nihče ne vé odgovora. Dosti upanja za to ni, ker Schönerer in Wolf nočeta odnehati, drugi Nemci, izvemši katoliško ljudsko stranko, pa slepo stopicajo za tema dvema razgrajaçema. In ti ljudje sedaj, kakor govoré na svojih shodih, niso več zadovoljni s tem, da se odpravijo jezikovne naredbe, katere so po njihovem govorjenju bile povod obstrukciji. Oni zahtevajo sedaj, da naj se uvede nemški državni jezik in druge predprave za Nemce, sploh da naj so Slovani brezpravni. To pa kaže, da tem ljudem — razgrajaçem sploh nikoli niso bile jezikovne naredbe povod za divjo obstrukcijo. Kakor hitro se odpravijo te, imajo že drug izgovor in tako ropotajo naprej samo zavoljo tega, ker nimajo krivične nadvlade, ker ne morejo surovo tlačiti onih, ki ne trobijo ž njimi v jeden rog!

Druge države. Ves svet govori in piše sedaj o ruskem carju, kajti mladi cesar Nikolaj II. predlaga po svojem ministru za vnanje stvari, grofu Muravijevu, vsem velevladim, da se snidejo na posvetovanje o razoboroževanju, to je naj odpravijo veliko vojaštvo, ki samo tare ljudstvo. Bremen, katera nalagajo vojaški stroški davkoplačevalcem, postala so neznosna. Vse države so to že delj časa uvidevale, a oboroževale in povečevale so svoje vojaštvo vedno nadalje, napravljale novo orožje itd., a s tem nove stroške. Sedaj je ruski car zaklical, da je oboroževanje dospelo do vrhunca in da treba misliti na razoroževanje in trajni mir med národi. V to svrho predlaga posvetovanje med velevladimi. Mirovni klic ruskega carja, ako bo spremljan od uspehov, bo postal mejnik nove dóbe za svetovno zgodovino. — Poljaki v Prusiji so pravi trpini. Sedaj je pruska vlada izdala ukaz, da morejo dobiti dovoljenje za lekarno samo oni Poljaki, ki se zavežejo, da bodo napravili samo nemške napise, ter samo nemški uradovali. Tako Nemci razširjajo svojo — kulturo in moč. — V Moskvi so dné 28. avg. jako slovesno odkrili velik spomenik rajnemu cesarju Aleksandru II.

Novičar.

Na Koroškem. (Cesarjeva petdesetletnica) se obhaja že sedaj po raznih krajih s primernimi slavnostmi, katere prirejajo zlasti po šolah. To je gotovo hvalevredno. Nikakor pa ni hvaliti, marveč se mora ojštro grajati, da učitelji po Slovenskem te slavnosti prirejajo v nemškem duhu, čisto po nemško. Vsaj našega cesarja nam še pustite častiti po slovensko! Na več krajih so nemški nacionalci tudi cesarske slavnosti porabili za „hajlanje“ in za demonstracije s „pezdecem“. Pač žalostno! — Kakor se nam poroča, so imeli v Št. Lipšu pod Juno lepo cesarsko slavnost. Pri slovesni sv. maši so otroci spretno peli latinško, po maši pa slovensko cesarsko pesem. Popoldne so imeli veselico, pri kateri so šolarji peli in deklamovali. Ljudstva zbralo se je veliko in je bilo zelo navdušeno. — Dalje so imeli take slavnosti v Šmihelu nad Pliberkom, Spod. Dravberzi, Dobrlivesi, Šmarjeti v Rožu, Ukvalh in drugod. — Mesto Celovec proslavlja vladarjevo petdesetletnico na več načinov. Sezidalo je za 150 tisoč mestno hiralnico, nabiralo denar za zavod za slepce (135 tisoč gld.), deželnemu hiralnemu zakladu je dalo 6000 gld. Dalje bodo cesarju izročili udanostno pismo, dné 2. dec. pogostili mestne ubožce, okinčali mesto z zastavami, je razsvetlili in med šolarje razdelili cesarjevo podobice. Vse to je prav lepo, a po našem mnenju bi Celovčani ta dan najlepše proslavili s tem, da bi opustili grdo „Bismarkovanje“ in „hajlanje“ ter se bolj oklenili avstrijskega mišljenja.

(Duhovske zadeve.) Duhovnih vaj za duhovnike, katere je vodil č. o. A. Rössler C. S. R. udeležilo se je 84 duhovnikov. — Razpisani sta župniji Ljubno do 30. sept. in Št. Jakob v

Rožu do 7. okt. — Župnijo Stall je dobil č. g. Janez Schmutzer, župnik v Rajhenavi. — Dné 2. sept. otvorila se je v Celovcu razstava cerkvenih oblačil, katere je napravila družba češčenja sv. Rešnjega Telesa. — V Št. Vidu je umrl vpokojeni župnik č. g. J. Oballo. — Za opata o. benediktincev v Št. Pavlu v labudski dolini so izvolili dné 6. t. m. č. g. o. Gregorija Ehrlich-a.

(Nezgode.) V melski dolini so imeli dné 24. avg. hudo neurje, ki je povzročilo veliko povoden. Potoki so tako hitro narastli, da ni bilo mogoče kaj rešiti. Voda odnesla je več mostov in napravila neizmerno škodo. Pokazalo se je, da so stavbe, s katerimi so hoteli zaježiti hudournik, za nič, da deloma takorekoč škodujejo. Voda jih je uničila. — V Tropoljah nad Šmohorom, kjer je nedavno bil velik požar, je dné 30. avg. zopet gorelo. Pogorel je nek kozolec, v nevarnosti pa je bila tudi cerkev in župnišče. — Dné 19. avg. je pogorela hiša in skedenj Marije Pukelnik p. d. Grafič na Velikem Strmcu.

* Na Vrbskem jezeru je po zadnjih poročilih nastanjenih 6402 tujca; največ jih je v Porečah (2848) in Vrbi (2044). — Sejm s strdjo, katerega so napravili dné 28. avg. v Beljaku, je bil zelo dobro obiskan. Za čebelarje je bila razstava različnega orodja itd. zelo zanimiva. — V Vetrinju je dné 2. t. m. čisto nanagloma umrl oskrbnik grofa Liechtensteina, g. Fr. Klein. — „Südmärk“ rogovilila je dné 4. t. m. na svojem občnem zboru v Celovcu. Mesto se zaradi tega ni še podrla. Več prihodnjič.

Na Kranjskem. Znanstveno društvo „Leonova družba“ v Ljubljani je imela dné 5. t. m. občni zbor v Ljubljani. Družba je za nas velike važnosti, ker podpira pravo znanost med Slovenci. Predpoldnem je bil občni zbor z važnimi posvetovanji, popoldne pa lepa znanstvena predavanja. Več o tem spregovorimo. — Vseslovenska delavska slavnost v Ljubljani dné 18. t. m. bode gotovo jako lepa, kakor kažejo obširne priprave. Na predvečer bode bakljada, v nedeljo pa blagoslovljenje zastave po mil. g. knezoškofu dr. Jeglič-u, obhod po mestu, slavnostno zborovanje, ljudska veselica itd. Slavnost bode gotovo jako pomenljiva in želimo ji že sedaj kar najboljšega uspeha!

Na Štajerskem. Nemški advokati na Spodnjem Štajerskem se bojijo advokatske zbornice za Spodnji Štajer, za katero so prosili slovenski odvetniki. Zato so vložili pri pravnem ministerstvu ugovor. Ministerstvo je izročilo ta ugovor odvetniški zbornici v Gradeu, da naj izreče o njem svoje mnenje. Ker je graška zbornica docela nemška, izrekla se je, da je ugovor opravičen (?) in zahteva slovenskih odvetnikov neosnovana (?). Od nemško-nacionalne odvetniške zbornice tudi nikdo ni druzega odgovora pričakoval, ker vsakdo vé, da ti gospodje Slovincem nikoli ne bodo pravični. — Dné 5. sept. so blagoslovili jubilejno kapelico sv. Cirila in Metoda na visoki gori pod Ojstrico. Postavila jo je savinjska podružnica slov. planinskega društva. Kapelica stoji 1770 metrov visoko in je najvišji hram božji v Štajerski. — Politično društvo „Naprej“ ima dné 13. sept. važen shod v Celju. Posvetovali se bodo o organizaciji delavskih stanov. Kaj takega bi bilo tudi pri nas treba.

Na Primorskem. Dvorni kaplan in vodja v Avgustineju na Dunaju, vč. g. dr. Fran Sedej, znan iskreni rodoljub slovenski, je imenovan stolnim kanonikom v Gorici. — Kmetijsko podružnico so ustanovili v Rojanu pri Trstu.

Po drugih deželah. Češki katoliški shod vršil se je sijajno koncem meseca avgusta v Pragi. Bil je jako dobro obiskan ter dokaz katoliške zavesti med Čehi. V vnetih govorih so slavni govorniki razpravljali o najvažnejših vprašanjih sedanjega časa. Ob istem času so nemški katoličani zborovali v Krefeldu. Zbralo se je tam nad 7000 mož.

Književnost.

„Družbe sv. Cirila in Metoda knjižnica“ je ravnokar izdala:

a) XII. zvezek: „Franc Jožef I., cesar avstrijski“ z eno podobo, 72 strani, spisal c. kr. učiteljski ravnatelj Frančišek Hubad, cena izvodu 15 kr. (100 izvodov 12 gld.).

b) XIII. zvezek: „Andrej baron Čehovin“ s štirimi podobami, 39 strani, spisal nadučitelj Janko Leban, cena izvodu 10 kr. (100 izvodov 8 gld.).

c) Tudi je izšla 64 strani obsegajoča knjižica: „Naš cesar Fran Josip I., 1848—1898“ v jako lepi obliki s 27 čisto utisnjenimi podobami. Spisal in založil jo je družbini prvomestnik g. Tomo Zupan v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Cena tej knjigi je 15 kr. (100 izvodov 12 gld.).

Te knjige vrlo domoljubne vsebine, ki so namenjene slovenski mladini, najtopljeje priporočamo vsem slovenskim rodoljubom, posebno pa vodstvom ljudskih, meščanskih in srednjih šol, da bi jih ta naročavala v obilnem številu v razdelitev med šolsko mladež povodom slovesnega praznovanja 50 letnice cesarjevega vladanja. Knjige se dobivajo pri g. Iv. Bonaču, trgovcu in knjigovezu v Ljubljani, ter pri vseh knjigotržeh.

„Slovenska knjižnica“ snopič 78. do 81. obsega zbirko „Na razstanku“. Spisali slovenski osmošolci. Zbirka obsega pesni, dalje in krajše povesti itd. Cena 1 gld.

— „Sol nam dajte!“ Tako je naslov ponatisku iz „Slovenskega lista“, v katerem D. L. Selski prav dobro razpravlja naše šolsko vprašanje.

Vabilo.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za Št. Kancijan in okolico ima svoj letni občni zbor v nedeljo dné 18. septembra po popoldanski božji službi ob 1/2 4. uri v gostilni pri Majarju v Skocijanu po navadnem dnevnem redu. Pri prosti zabavi sodelujejo mohliški pevci. K obilni vdeležbi uljudno vabi vse Slovence in Slovenke **odbor.**

Za pogorelce v Goričah ob Zilji so nadalje darovali:

	Prej izkazanih 77 kron
Gosp. Ant. Brodnik v Ljubljani	10
Jan. Wieser, dekan v Velikovcu	20
Jur. Trunk, kaplan v Šmihelu	2
Ant. Stres, prefekt v Celovcu	2
Lovro Zablacan, posestnik na Trati	2
Vkup	113 kron

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Sodišče Celovec. Dné 7. okt. ob 11. uri, izba št. 85, Posestvo J. Cehnerja p. d. Sernika na Breznici, h. št. 3. vl. št. 36, d. ob. Karnski grad. (2988 gld.)

Dné 6. okt. ob 11. uri, izba št. 85., posestvo Pavla Rainerja, p. d. Terčaja v Popračah, h. št. 8; vl. št. 16, d. ob. Holbiče. (5824 gld.)

Dné 29. okt. ob 11. uri, izba št. 85. Posestvo Jan. Pradučnika p. d. Pirkerja v Valtivasi, vl. št. 22, d. ob. Valtavas. (5789 gld.)

Dné 15. sept. ob 11. uri, izba št. 85. Posestvo Jožefa Podobnika p. d. Čoteta v Sepcu h. št. 17, vl. št. 40, d. ob. Sepec (pri Grabštanju) (5431 gld.)

Dné 29. sept. ob 11. uri, izba št. 85., posestvo Marije Mikš v Črezdolu, h. št. 1; vl. št. 29, d. ob. Vorde. (1101 gld.)

Naznanila.

Franc Sadnikar,
trgovec z železjem v Celovcu
(Burggasse šte. 7)

priporoča po najnižjih cenah grobne križe, trpežno pozlačene, v raznih velikostih. Raznovrstno železo, kovane šinje za kola, podvozi, puše za kola, žlajfe, coklje, sploh železo razne debelosti in širokosti za vsako potrebo. Lopate, krampe, motike, sekire, capine. Žage z najboljšega jekla. Pile za žage, razna orodja za hišo in rokodelce. Kovanja za okna in vrata. Kovane in čevčnaste žeblice. Raznovrstna kuhinjska posoda z vlitiga in kovanega železa. Strelovođe (Blitzableiter) v ognju pozlačene. — Dalje priporočam vlitje kotlje v raznih velikostih, železne peči in štedilna ognjišča (Sparherde), decimalne vage itd. — K seči ali košnji in žetvi priporočam sloveče bistriške kose in srpe ter prave bergamaške kamne (oslé) za brušenje taistih.

Na željo razpošiljam od križev tudi cenike in obrise poštnine prosto vsakemu, kdor se za-nje oglasi.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v Narodni šoli

družbe sv. Cirila in Metoda

v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je dvorazredna ljudska šola, poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih. Sprejme se tudi par večjih deklic za pouk v kuhanju.

Šolsko leto se začne dné 3. novembra t. l. Plačila 8 gld. mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Zaradi bolehnosti posestnika se dá

v najem gostilna s poljem,

ki ima 16 birnov posetve, s travniki in pašo, blizu farne cerkve in železniške postaje (Haltestelle). Vse je v dobrem stanu. Kje? pove uredništvo „Mira“.

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

Umetna gnojila za jesen!

Za sledeće cene — brezobvezno — se dobivajo:

Češka Tomaževa žindra , 19% fosforove kisline	2	glđ. 72 kr.
Kainit Stassfurtov , z 12 1/2% kalija	2	" 55 "

v celih vagonih na celovški postaji.

Superfosfat , 19% fosforove kisline, ki se taja v vodi	4	" 75 "
Amonijak-superfosfat , 12% fosforove kisline, 5% dušika	6	" 50 "
Žveplenokisli amonijak , 20% dušika	13	" 50 "
Koščenica brez kleja, 30% fosforove kisline, 1% dušika	5	" 50 "

v celih, ali tudi mešanih vagonih na vseh koroških železniških postajah.

Če se razdeljujejo celi vagoni gornjih gnojil na celovškem kolodvoru, zvišajo se gornje cene za 10 kr. pri 100 kil; če se dobiva blago v skladišču, zvišajo se cene za 20 kr.

Umetna gnojila se razpošiljajo samo po poštnem povzetju, ali če se blago takoj plača.

Na posebno željo preiskuje kmetijsko kemično poskuševališče c. k. kmetijske družbe v Celovcu vsa našeta gnojila ter sme biti razlike: pri fosforovi kislini in kaliju za 1/2%, pri dušiku za 1/3%.

P. i. kmetovalce prosimo, da si gnojila za takoj ali za poznejše pošiljatve naročé čim preje, najdalje pa do

15. septembra 1898 za žitna polja, 1. novembra 1898 pa za travnike,

ker tovarne zbog preobilnih naročil blago pošiljajo še le v nekaterih tednih.

Zaloga umetnih gnojil c. k. kmetijske družbe za Koroško

pri J. M. Rothauerju v Celovcu, beljaška cesta št. 1.

Za porabo sadja. Za pridelovanje vina.

Stiskalnice za sadni mošt za grozdno vino

s stalno delujočim dvojnimi tiskalom in uravnavo stiskanja „Herkules“. Jamčimo za najvišjo zmoglost, do 20 odstotkov višjo, kakor pri vseh drugih stiskalnicah.

Sadni in grozdni mlini. Stroji za obiranje sadja.

Popolne naprave za pridelovanje mošta, stalne in za prevažanje. Stiskalnice in mlini za pridelovanje sadnih sokov. Sušilnice za sadje in zelenjad, lupilce in rezalnice, najnovejše samodejne patent-brizgalnice za grozdje in rastline „Syphonia“, izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovejši, najbolj izvrstni in priznani najboljši sestavi

PH. MAYFARTH & Comp.

c. kr. izključlj. privilegirana

tovarna poljedelskih strojev, livarna in plavž na par.

Dunaj, II. Taborstrasse št. 76.

Obdarovani z nad 390 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Obširni ceniki in mnoga priznana pisma se delijo zastonj. — Zastopniki in prekupci strojev se iščejo.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

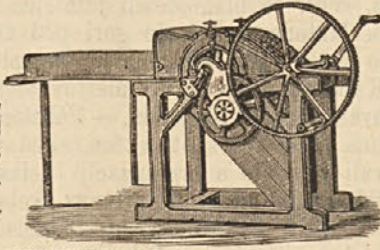
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastonj.

Janez Schindler

c. kr.

imejatelj privilegija

Dunaj, III. Erdbergstrasse šte. 12.

pošilja zastonj in franko

cenike v slovenskem jeziku

z več kakor 300 podobami o vseh vrstah strojev in potrebščin za gospodarje itd. itd.

!Cene nižje kakor povsod drugod!

Pošilja tudi na poskušnjo.

Jamči za dobro postrežbo.

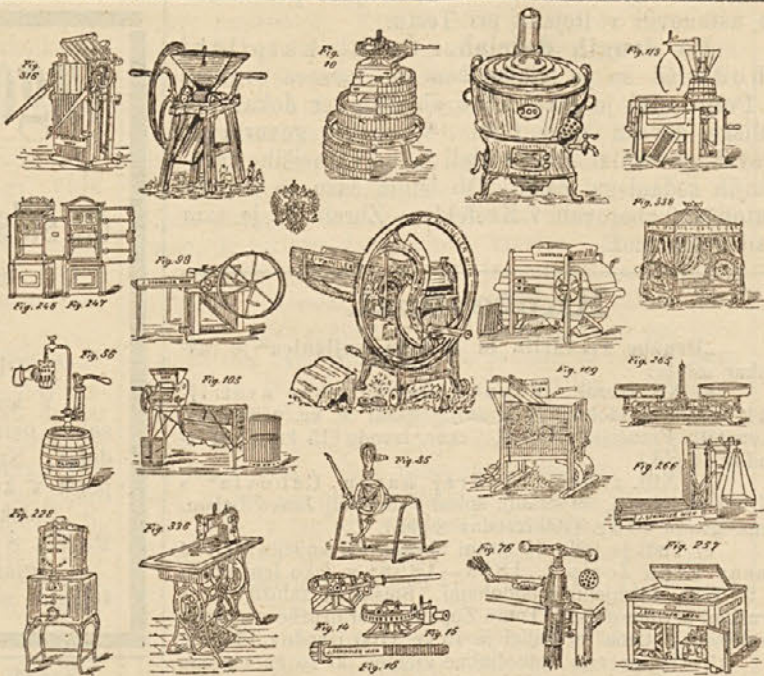
Dopisuje slovensko.

Išče spodobne, krščanske agente.

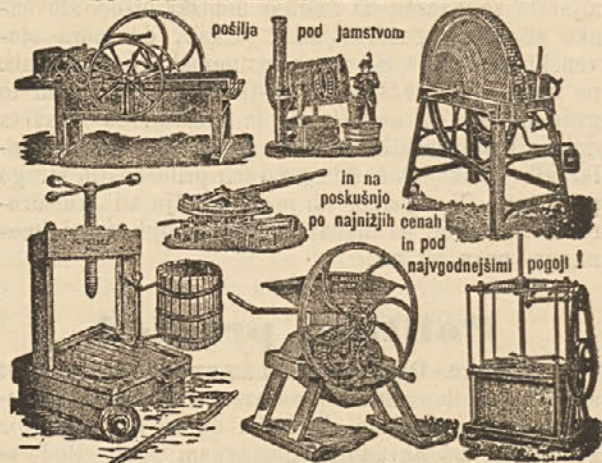
Obrača se naj naravnost na

Janeza Schindlerja,

Dunaj III/1. Erdbergstrasse šte. 12.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito kolna, narova ali prajona, so enakovredna stroja. Beglo ustrojeni 192 strani obsežni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku so zahtevajo takoj zastonj.

IG. HELLER, DUNAJ
PRATERSTRASSE 22 49.
Preprodajalci se iščejo.

Pozor!

Novi, fini, dobri

SVINČNIKI

„Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Z načelom, da kar se zalaga pod imenom diene naše družbe — mora biti najboljše kakovosti, da se obdrži in ostane v trajni rabi, založil sem s privoljenjem slavnega vodstva nove, fine svinčnike v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“, izdelane od prve svetovne firme te stroke: L. C. Hardtmuth na Dunaju.

Da se udomačijo ti novi, edino dobri svinčniki v vsaki narodni hiši, po pisarnah in šolah, in da se moje dobro blago ne zamenja s kakimi slabimi izdelki, izdanimi na ime družbe, zato

zahtevajte, kupujte in v lastno korist rabite le svinčnike, ki imajo poleg družbinega imena utisnjeno tudi tovarniško znamko

L. C. Hardtmuth.

Moje blago je prima-blago. Le k prima-blagu pritisne firma L. C. Hardtmuth svojo znamko.

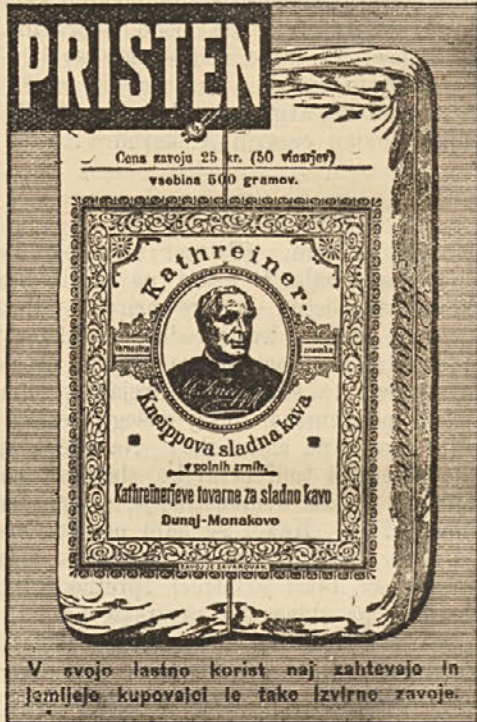
Cena svinčnikom je po 1, 2, 3, 4 in 7 kr. kos; v dvanajstorišah ceneje, prekupovalcem rabat.

Zalaga in prodaja

Ivan Bonač

trgovina s papirjem in šolskimi potrebščinami v Ljubljani. Založnik priznana najlepših slovenskih razglednih dopisnic v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“ s podobo nje prvomestnika veleč. gosp. Tomo Zupana.

Cena za kos 5 kr., 100 kosov 4 glđ. franko.

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jamljeje kupovalci le take izvrzne zavoje.

JANEZ KUCHAR

izdelovatelj orgel v Št. Lenartu pod Ljubelom

pošta Podgoró na Koroškem,

priporoča se, zajamčujoč dobro in kolikor mogoče ceno izdelovanje, za vsa v to stroko spadajoča dela. Potrebna znanja si je pridobil pri gospodih Jemlich-u v Draždanih, Weigl-u v Stuttgartu in po več avstrijskih mestih, ter prosi za zaupanje p. i. čast. duhovščine in cerkvenih predstojništev.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.